

Heinz Brock: Orvoshiány az OECD-országokban

ÖKZ, 65.JG (2024) 2 , 14. Mai 2024, 09:28

Kulcsszavak: hivatásrend, emberi erőforrás, orvosok, orvoshiány, OECD

Forrás Internet-helye: <https://www.gesundheitswirtschaft.at/publikation/65-jg-2024-2/aerztemangel-der-schwemme-folgt-die-duerre/>

Egy pillantás a nemzetközi egészségügyi statisztikákra azt mutatja, hogy az orvosi személyzet hiánya és fölöslege között nem vonható meg egy megbízható határvonal. Nyomatékosan emlékeztetnünk kell, hogy 1980 és 2005 között Németországban, Ausztriában, Kanadában és Japánban a mainál sokkal alacsonyabb orvossűrűség mellett a hivatásrend és a politika képviselői az orvosok számának fenyegető túlradására figyelmeztettek. 2005 óta változatlan keretfeltételek között, főleg Németországban és Ausztriában a közbeszédet az orvoshiány dominálja – miközben az orvosok száma folyamatosan növekedik.

Svájc, Norvégia, Svédország, Finnország és az Egyesült Királyság hagyományosan külföldön toborzott orvosokkal oldja meg az orvoshiányt. A külföldi orvosok aránya az Egyesült Királyságban 32%, Svájcban több mint 38%. A brit NHS előszeretettel a volt gyarmatokon (Indiában, Pakisztánban, Nigériában) toboroz, miközben Svájc magas fizetésekkel és jó munkafeltételekkel csalogatja el a német és osztrák orvosokat. Svájcban az éves nettó orvsmigráció meghaladja az orvosi egyetemek output-ját. Ausztriában az orvosok külföldre vándorlását tekintik az orvoshiány legfőbb okának. Ausztriában azonban a külföldi diplomával rendelkező orvosok aránya viszonylag alacsony: a külföldi diplomával rendelkező külföldi orvosok száma 2.762 (6,8%), a külföldi diplomával rendelkező osztrák orvosoké 4.843. Ám ha figyelembe vesszük, hogy ez a szám 1.410 osztrák diplomával rendelkező olasz (Ausztriában képzett dél-tiroli) orvost is tartalmaz, továbbá azt, hogy a 2.145 osztrák diplomával Németországban praktizáló orvos többsége német állampolgársággal is rendelkezik („numerus clausus-migránsok“), akkor az összkép már egészen másképp fest. Ez azt jelenti, hogy Ausztria sok orvost képez más országok számára, az osztrák orvosok migrációs szaldója azonban kiegyenlítődik, még ha ez ebben a formában nem különösebben pozitív fejlemény.

Az elsődleges ellátási szektor elhanyagolása és az orvosok kedvezőtlen területi megoszlása negatívan hat az egészségügyi rendszerek hatékonyságára. Tizennégy vizsgált ország közül kilencből jelezték problematikusként az általános orvosokkal való alulellátottságot. Az általános orvosok általános hiánya rendszerint a vonzó agglomerációkban való koncentrációval jár együtt. Kivételt képez Svájc és Franciaország, ahol az orvosok létszámát kevésbé tekintik problémának mint aránytalan megoszlásukat, valamint az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság, ahol a hiány minden régióban egyforma. Japánban ugyan általános az orvoshiány, ami az orvosok rendkívül alacsony sűrűsége miatt még érthető is, de az erőteljesen egalitárius honoráriumrendszerrel fogva a regionálisan aránytalan ellátás nem jelent problémát.